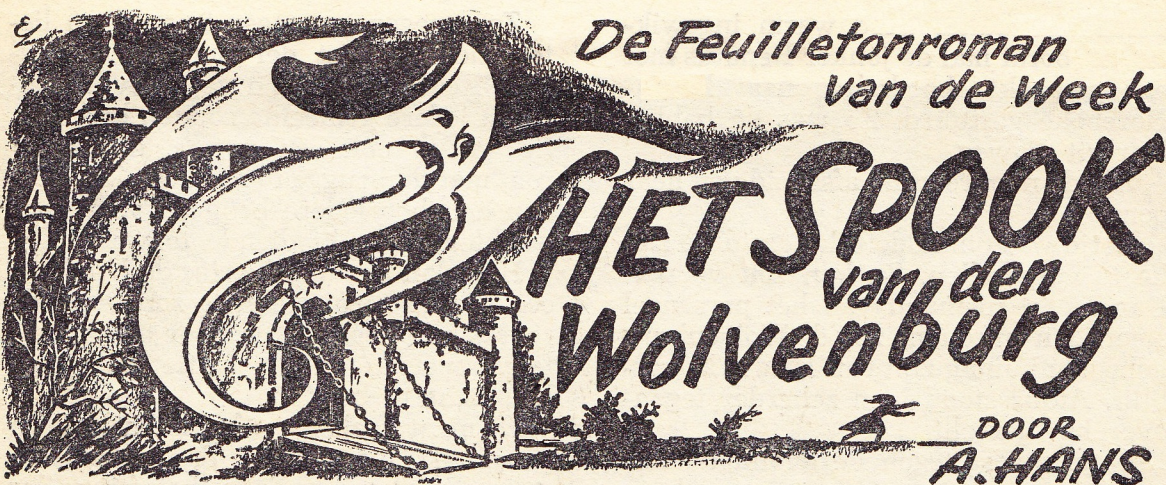

Bernard leidde de bezoeker naar boven.

— Gelukkig, mompelde de zieke, toen hij de pastoor zag. O, mag ik alleen met u zijn?

Aleida en Bernard gingen heen. En in een andere kamer deelde de jonker mede, welk voorstel de pastoor had gedaan.

— En waar zou de pastoor hem brengen?

— Dat weet ik niet... en we mogen het niet weten! O, Aleida, we moeten nu verstandig zijn. Ge weet, dat uw oom van mij hier mag blijven...

— Ja... en het is edel van u... want zoeven bedacht ik, hoe hij u aan Jan De Lichte wilde overleveren, toen hij aan de rovers meldde, dat ge naar Aalst zoudt gaan.

— Ik handel nu uit liefde voor u. Maar houden we hem hier of kennen we zijn verblijfplaats en het gerecht ondervraagt me, dan moet ik in geweten antwoorden, ook om de schijn van u af te wenden. Verberg ik iets en komt het later uit, dan zou het als een bewijs worden opgenomen, dat ik bendeleden help. Overweeg dat wel. Eén belang gaat voor alles: uw veiligheid!

En de jonge vrouw moest haar echtgenoot gelijk geven.

— Wie zal oom verplegen?

— Lotje... ze doet dat zeker gaarne. Ze voelt zich hier zo vreemd...

— En mij ontloopt ze. Ze moet me bij Denijs gezien hebben op onze tochten en ik meen haar te herkennen.

— Best mogelijk. Welnu, zij kan met uw oom meegaan.

Na enige tijd kwam de pastoor bij het echtpaar.

— Diederik van Balen zal het niet lang meer maken, zei hij. Ge weet, dat ik nog al wat van geneeskunde afweet. De nacht is hem noodlottig geweest. Maar een week, twee weken kan het nog duren... en moesten ze hem in die tijd gevangen nemen, het zou verschrikkelijk zijn. Bezorg me een voertuig en ik breng Diederik op een veilige plaats. Ook voor u is het beter.

— We zijn het volkomen met u eens, antwoordde Bernard. En we danken u zeer voor uw hulp.

— Zo kan ik de oude man beter voorbereiden op de dood. Uw oom heeft diep berouw, mevrouw Aleida.

— O, ja! En ik vergeef hem alles. Zeg hem dat voortdurend.

— Goed! Dat is edel.

— Lotje kan meegaan als verpleegster

— Uitstekend, want waar ik Diederik brengen wil, is geen vrouwelijke hulp.

— Zeg ons de plaats niet, drong Doolage aan.

— Neen, neen... ge moet dat niet weten.

Bernard zorgde voor een kar. En Die-

derik van Balen werd warm ingewikkeld. Vooraf had de jonker Renatus met een gemaakte boodschap naar Maria-Horebeke gestuurd. Zo was de babbe-laar uit de weg.

Aleida nam roerend afscheid van haar oom.

Lotje was onmiddellijk bereid de zieke te vergezellen. Ze kon zelf voeren. Dan moest niemand van het personeel meerijden en zou men op de Wolvenburg geheel onkundig zijn van Diederiks verblijf. Aldus stond men zekerder tegenover het gerecht.

Lotje moest tegen de avond de kar terugbrengen en dan te voet naar haar nieuwe post gaan. En het voertuig reed heen. De heer van het Vossenhol lag achterin, onder de huif, warm toegedekt. De pastoor zat naast hem. Lotje, in een kapmantel gehuld en een doek diep over het hoofd, mende het paard. Niemand zou aldus het meisje herkennen...

DE MAATREGELN TEGEN DE BENDE

JA, de Fransen zouden de bende van Jan De Lichte nu krachtadig achtervolgen. Soldatenafdelingen werden uitgezonden in alle richtingen en namen verdachten gevangen, al waagde ze het nog niet, het Munnikenbos zelf te bestormen.

Zekere avond wilden karabiniers een troepje rovers in een herberg te Godveerdegem omsingelen. De bandieten leverden een hevig gevecht, dreven de soldaten op de vlucht en hadden er twee gedood. Dit nieuws wekte hevige opschudding te meer toen men bij Erpe nog twee vermoorde karabiniers aan een boom zag hangen.

Franse officieren waren te Aalst aangekomen. Dutoit bracht dadelijk zijn stapel verslagen. De officieren keken ze niet in. Ze ontboden de gedeputeerden van Oudenaarde en Aalst en lieten deze een brief opstellen voor de baljuws der heerlijkheden en de burgemeesters der gemeenten bestemd.

Ze vroegen om meer troepen en lieten zich de lijst der dorpen voorleggen. Reeds bepaalden ze, hoeveel soldaten iedere gemeente zouden bezetten. Ze wilden ook een opgave der rivieren, met de bruggen en veren. Ze duiden aan hoe iedere brug en veer door wachten bewaakt diende te worden.

Het plan bestond hierin, de bende in een beperkte ruimte af te zonderen, de rovers alle doorgangen voor een vlucht te versperren en ten slotte een grote klopjacht te houden.

De maatregelen werden in het geheim genomen. Dutoit moest dan mededelen op welke heren hij in het bijzonder voor samenwerking kon rekenen. Hij noemde in de eerste plaats Bernard Doolage van Mater en roemde diens dapperheid.

— Alles heb ik nauwkeurig onderzocht, beweerde hij, en had ik de nodige troepen bezeten, de bende ware reeds lang uitgeroeid.

't Viel de losbol en bluffer wel mee, dat men hem zijn post liet behouden, maar toch voelde hij nu een macht boven zich. Hij kreeg last de heer van de Wolvenburg over het een en ander te spreken.

Dutoit vertelde, dat de adel een vergadering te Aalst zou houden op voorstel van een graaf, die veel inlichtingen bezat over geheime medewerkers van de bende.

De officieren besloten die vergadering bij te wonen en overleg te plegen met de edellieden. 't Was de bijeenkomst waarover La Ruwière met Jan De Lichte had gesproken. Zo zou men de rovers strikken leggen. Men wachtte alleen op de komst der troepen.

RENATUS TE OUDENAARDE.

RENATUS moest boodschappen te Oudenaarde verrichten.

— En nu ga ik juffrouw Larifère eens bezoeken en het huwelijk van Tinus bevorderen, dacht hij. Een welkome gelegenheid.

Toen hij de stad betrad, zag hij mensen voor een plakkaat staan. Hij ging er bij.

't Was de omzendbrief van de gewestelijke regering, tegen Jan De Lichte en zijn bende :

De Gedeputeerde der twee steden ende lande van Aalst.

Lieve ende Beminde,

Geinformeert zijnde dat de respectieve landen en Casselrye teenemael verpest zyn zoo van vagebonden, landloopers als andere quaetdoenders ende op de menigvuldige klachten aen ons door d'insetene deser Casselrye gedaen, hebben besloten het naervolgende :

I. Op desen stond te ordonneren ende doen vergaderen eene wacht van dertigh fidele mannen behoorlyck gewapent.

II. Met deselve wacht te omsingelen de respectieve verdachte huysen binnen Ul. prochie te bevinden, deselve exactelyck te visiteren ende alle verdachte personen aan te houden.

III. De respectieve herbaenen, pontwegen ende andere insgelycs met voldoende wachten te besetten.

IV. De passage van de riviere te verbieden, daartoe in 't slot leggende de ponten ende booten, bewaerd van vier à vyf personen.

De volgende artikelen bepaalden, hoe men de verdachten moest aanhouden en naar het landhuis van Aalst, waar ze overgeleverd zouden worden aan de groot-provoost van het leger.

(Het oorspronkelijk stuk berust in het provinciaal archief te Gent.)

Dit nieuws wekte grote voldoening bij de burgers. Men zou nu toch van de rovers bevrijd worden. En men haalde nieuwe schelmstukken op, herinnerde aan vroegere en wenste voor de schulden een zware straf.

Renatus verwijderde zich en mompelde :

— Tinus, jongen, we moeten u veilig bij juffrouw Larifère krijgen, eer ze u bij de nek pakken. Gij behoort nu ook tot de verdachte lieden, maar als deftig

burger van Oudenaarde niet meer. Dan zijt ge buiten schot.

Eerst trad hij bij een buurman binnen, de man, die juffrouw Larifère troosten kwam na haar gezellig, maar zo droevig geeindigd middagmaal met Bernard Doolage. Die buurman wist toen immers een goede echtgenoot. Hij had woord gehouden en een verbond gesloten met Tinus. Hij zou Tinus aan juffrouw Larifère koppelen maar Tinus moest hem de helft van het fortuin der dame bezorgen.

Renatus werd door de buurman vriendelijk ontvangen.

— Hoe staan de zaken ? vroeg de knecht van de Wolvenburg.

— Minder goed... tenminste als we niet snel handelen. De pastoor van Volkegem komt de bruid benauwd maken. Ze heeft hem de eerste maal buiten gestoken.

— Omdat ik haar al tegen de pastoor opgezet had. O, ik houd ogen en oren open.

— Ja, ja, maar de pastoor zal het daarbij niet laten. Mijn vrouw was helemaal 't akkoord met me, wat niet veel gebeurt...

— Och, de vrouwen ! zuchtte Renatus. Als ik Elsje liet begaan, zat ik ook in vier en twintig uren onder de plak, maar het zal niet waar zijn. Niets beter, vriend, als ze baas willen spelen, dan ze een goede tjaffeling draaien...

— Mijn vrouw begint nu ook al te zagen over bedrog, en al zo meer... Dat is sedert het bezoek van de pastoor.

— Luister, ik zal de juffrouw weer eens bezoeken... En ze zal dan iedere spelbreker aan de deur walsen, ik beloof het u. Laat alles maar aan mij over ! Tinus trouwt met juffrouw Larifère ! Hij is haar goed bevallen.

— O ja... Tinus is tweemaal geweest. Ik had hem een goed pak kleren bezorgd en hij was een deftig man... En schone manieren, die hij toonde. De eerste keer was Tinus nog wat stijf, maar bij het volgend bezoek heeft hij 't poesje gekust dat het klapte...

Renatus begaf zich naar de woning der trouwlustige dame. Juffrouw Larifère had hem door 't spionnetje al gezien en deed zelf open.

— Kom binnen, nodigde ze vriendelijk en ze leidde Renatus in het salet.

— O, ik ben verlegen onder uw goedheid, juffrouw, zei Renatus, toen hij plaats had genomen en de dame hem een glas morgenwijn aanbood. Niet dat ik vreemd sta in een deftige kring als de uwe. O, neen, daarin werd ik opgevoed, maar de oorlog heeft mijn ouders verarmd en beiden zijn van verdriet gestorven. Ik was toen zonder fortuin en zag mij gedwongen een dienst te aanvaarden. Ik huwde met Elsje... en oom Tinus wilde ons zeer edelmoedig bij zich in huis nemen, maar het stootte mij tegen de borst, om dadelijk op kosten van familie mijner vrouw te gaan leven. Ik heb toch mijn eergevoel, juffrouw...

— Zeker, en ik begrijp uw gevoelens.

— Ik ben dan in dienst gegaan op de Wolvenburg, maar ik heb me zeer vergist in mijn meester.

— Zoals ik!

— Inderdaad, jonker Doolage viel me bitter tegen en men merkt het dadelijk, hoe hij een man is zonder opvoeding. Een avonturier is Bernard Doolage, juffrouw. Hij is erfgenaam van de Wolvenburg, dat is voor hem een geluk, maar zijn opvoeding was niet in verhouding met zijn nieuwe stand.

— Ik ben het volkomen met u eens. En hij is nu waarlijk getrouwd?

— Ja, met Aleida van Balen. Ik beklag haar. Nu is het alles oliekoek en wafel, honig en zeem, maar het zal voor Aleida wel op een teleurstelling aflopen.

— Och, wat is Aleida van Balen?

— Een fijne familie. Haar neef is aangehouden als rover!

— Dat heb ik vernomen. Het is dus waar?

— Niemand kan u beter inlichten dan ik, juffrouw, want ik zelf hielp de schurk aanhouden.

— Waart gij er bij?

— Er bij? Ik wil zeer bescheiden zijn, juffrouw, ik heb een hekel aan snoeven, maar de waarheid is, dat zonder mij Denijs van Balen nog op vrije voeten liep. Ik kwam van Volkegem en hoorde op het Vossenhol een kreet. Dadelijk snelde ik toe, hopende een ongelukkige te helpen. Ik zag een kerel, die een meisje neergeschoten had. De moordenaar bemerkte mij. Hij liep onmiddellijk weg, maar ik volgde hem. Zijn slachtoffer was toch dood, en hulp kon niet meer baten. Ik maakte jacht op de dader, eerst naar Mater, dan naar Maria-Horebeke. Hier ontmoette ik een patroelje soldaten. Toen konden we de schurk de pas afsnijden en hem bij de kraag grijpen. En ja, het was Denijs van Balen.

— Wie zou dat ooit van hem gedacht hebben?

— Ik verwonderde er mij niet over. Denijs van Balen was een vagebond; altijd trok hij rond en zijn beste werk was slempen. Maar hij kon meesterlijk veinzen.

— O, ja... hij is bij mij ook wel geweest...

— Hij kwam overal. Hij stond immers bekend als een edelman. Enfin, dat is nu de familie van de vrouwe van de Wolvenburg! Ze heeft geen reden om fier te zijn en toch doet ze of wij maar honden zijn! En hetzelfde moet ik zeggen van Doolage. O, eigenlijk is Aleida te beklagen met zo'n man. Doolage kan zijn jaloersheid niet verbergen nu hij vernomen heeft, dat gij gaat trouwen, juffrouw. En het is mijn plicht u te waarschuwen. Zeker, ge moogt u gelukkig rekenen, dat ge Doolage tot echtgenoot hebt geweigerd. Ge zaagt wel helder.

— O, ik vertrouwde hem niet, hoe fijn hij zich ook voordeed.

— Dat bewijst uw doorzicht. En nu brandt mijnheer Doolage van jaloezie. Hij zal al het mogelijke doen om uw huwelijk te beletten.

— Daarom stuurde hij de pastoor van Volkegem.

— Zoals ik u aankondigde, niet waar.
— Maar ik heb die moeial aan de deur gezet.

— O, dat is maar een eerste poging van Doolage. Hij zal andere middelen gebruiken. Hij doet het zelfs al.

— Welke ?

— Hij lastert mijnheer Tinus, vertelt dat deze niet deugt, dat hij het op uw fortuin gemunt heeft. Zie, dat laatste maakt me razend, juffrouw. Tinus, de edelmoedigheid zelf, Tinus, die Elsje en mij in huis wilde nemen, om ons de dienstbaarheid te besparen, Tinus, die zoveel armen steunt, zonder het te willen erkend zien ! En hem dan beschuldigen van zelfzucht en begeerlijkheid.

— Maar beste vriend, ik geloof het immers niet.

— Laster is zo venijnig. De goede pastoor van Volkegem liet zich ook al verblinden. Hij moest toch wijzer zijn, maar ja, de oude man wordt op het kasteel genodigd, mag er lekker eten, hij krijgt geld, want hij is doodarm en zo palmt Doolage hem in. Maar Bernard zal nog andere kerels zenden, heren, die u vleien en zich voornaam voordoen. En aldus wil hij zijn doel bereiken : beletten, dat gij gelukkig wordt.

— O, Renatus, ik ben blij dat gij mij waarschuwt. Al die kwaadsprekerijen zullen niet verder geraken dan de buitendeur, geloof me...

— Dat is het verstandigst, maar als ik durfde, zou ik u nog een goede raad geven.

— Spreek vrij, ik weet dat ge 'n braven, oprechte man zijt.

— Wel, juffrouw, doe als mijnheer Doolage... hij was getrouwd eer de mensen wisten, dat hij huwelijksplannen had. En buiten mij, was er niemand op het kasteel, die het vermoedde. Waarom zoudt gij hetzelfde niet doen ? Men zou wel in staat zijn mijnheer Tinus weg te moffelen, om aldus het huwelijk te verhinderen. Trouw dadelijk !

— Maar hoe ?

— O, ik ken wel een geestelijke, die u zal verbinden met mijnheer Tinus.

't Is op een dorp in de omtrek, juffrouw. Gij gaat er heen, mijnheer Tinus komt ook, en ge huwt er in stilte. En dan vestigt ge u hier in dit schoon huis en ge hebt al uw benijders verschalkt.

— Dat is een goed gedacht, Renatus. En zoudt gij een pastoor vinden, die ons helpen wil ?

— O, zeker...

— Wanneer ?

— Morgen... En overmorgen trouwt ge ! Natuurlijk moet gij beslissen.

— Welnu, ik ben bereid zo te handelen. Zult gij Tinus ook op de hoogte stellen van mijn besluit ?

— Zeker, maar hij zal u voor die tijd wel bezoeken. Dat zou nodig zijn.

— Ja... dan spreken we alles nader af. Stuur hem naar hier.

— Hij is zo bescheiden, oom Tinus. Hij durft nog niet veel komen... Maar hij is zo gelukkig.

— Is het waar ?

— Hij is waarlijk schoon in zijn liefde voor u.

— Hij bemint mij zeer, nietwaar ?

— O, juffrouw, hij blaakt van liefde voor u. Altijd spreekt hij van u en hij is dan toch verlegen als een kind. Nu, zo was ik ook, toen ik Elsje zou huwen ; het is het teken dat de gevoelens diep zitten, dat de minne echt is... Ik ken dat.

Renatus werd welsprekender naarmate de dame zijn glas telkens vulde. De wijn smaakte hem.

— Och, hernam de juffrouw, we zullen hier gelukkig zijn. En naar ik hoorde, worden de rovers opgejaagd en zal de bende spoedig uitgeroeid zijn.

— O, gewis ! verzekerde Renatus. Wij helpen allen mede. Jan De Lichte kan zich gereed maken om aan de galg te springen.

— In elk geval wordt de streek dan rustig.

— En veilig ! De mensen zullen weer met open deur kunnen slapen.

— Welnu, dan kunnen we 's zomers buiten gaan in Tinus' villa.

— Juist... juffrouw. Ge hebt ze nog niet gezien, niet waar ?

En zonder verpinken, dacht Renatus aan het krocht te Volkegem, de armzalige stulp.

— Neen, ik ben nog niet ginder geweest, antwoordde de dame. Ik ben er schuw van naar buiten te gaan.

— Ge hebt wel gelijk, juffrouw. En och, het is nu ook geen seizoen om naar een villa te gaan. Ge moet Tinus' landgoed in de Lente en de Zomer zien. 't Staat op het schoonste deel van Maria-Horebeke. En een rijkdom van bomen en bloemen, een paradijs... maar voegde Renatus er galant bij, toch niet te schoon voor u. Ge zult er als een roos zijn onder de rozen.

Juffrouw Larifère glimlachte blozend en Renatus ledigde zijn romer.

Hij hoopte wel, dat de dame hem uitnodigen zou om te eten. En ja, hij mocht aan tafel zitten en liet zich het vlees en 't gebak goed smaken.

Dan sluimerde hij in een gemakkelijk stoel bij de haard in. Toen hij wakker werd, schrok hij een beetje.

— Hoe laat is het ? vroeg hij.

En hij begreep, dat hij zich nu haasten moest om voor donker op de Wolvenburg te zijn. Renatus wilde niet in het duister op de eenzame weg wandelen. Met zijn mond was hij dapper genoeg, maar hij had, zoals we weten, een geweldige schrik voor de rovers.

Renatus zuchtte.

— Wat deert u ? vroeg juffrouw Larifère.

— Och, ik waande me heden in mijn vroegere staat. Eens was ik gewoon aan gemak en weelde. Het is vandaag een droom geweest. In waarheid ben ik knecht op de Wolvenburg. Och, men moet zijn lot dapper dragen.

— Wie weet, kan ik u en uw vrouw niet in dienst nemen na mijn huwelijk.

— O, juffrouw... ware dat mogelijk.

— We kunnen het eens nader bespreken.

— De hoop alleen geeft me reeds een zalig gevoel, juffrouw. Zodus, morgen

neem ik mijn maatregelen voor uw echtvereniging. En ik zal u oom Tinus zenden.

— Goed ! Ik dank u voor al uw zorgen. Neem dit geschenk van mij aan...

En juffrouw Larifère gaf Renatus een goudstuk.

— O, ik wilde, dat ik kon weigeren, maar een gave van een bruid te aanvaarden, brengt haar geluk. Dat heb ik altijd gehoord... en ik bid voor uw geluk en dat van oom Tinus...

Onder deze woorden stak de jonge man het geld in zijn zak.

— Een voorschotje op wat me later wacht, peinsde hij.

Eindelijk vertrok Renatus. Hij maakte een diepe buiging en deed nu, of hij de buurman niet kende. Maar deze ging hem achterna en haalde hem aan de Pamelekerk in.

— Ik wist, dat ge me zoudt volgen, zei Renatus.

— Hoe is het gegaan ? Ge hebt het er nogal lang uitgehouden.

— Ja, niet waar ? Och, jongen, de zaak is geklonken. Overmorgen trouwen ze.

— Maar dat is niet mogelijk !

— En waarom niet ? Voor mij is alles mogelijk... Gij lieden zoudt blijven treuzelen en pierewaaïen en dat verveelt me.

— Wat wilt ge dan doen ?

— Laat dat aan mij over ! Morgen komt Tinus... zorg, dat hij een goede indruk maakt bij het wijf. Hoe meer hij haar kust, hoe beter. En zeg hem enige schone dingen over liefde, die hij altijd maar herhalen moet... Over zijn hart dat brandt, zijn hoofd dat duizelt, zijn gedachten die rond haar draaien... En hij moet haar een roos noemen en een lelie en een vergeet-mij-nietje.

Renatus vervolgde zijn tocht. Buiten de stad sloeg hij een binnenweg in naar Volkegem. In de hut trof hij Tinus aan. De man zat somber bij het vuur.

— Renatus, gij nog ? vroeg hij ver-rast.

— Ja... ik kom van uw wijfje. En ze verwacht u morgen.

— O, jongen 't zal al uitkomen.

— Wel neen! Overmorgen zijt ge haar man...

— Weet ge het, dat de soldaten de bende achtervolgen?

— Ja... en ge zijt benauwd hé?

— Ik ben niet van de bende...

— Maar ge weet er meer van dan ge moogt. En op het plakkaat dat men overal uithangt, staat er, dat al de verdachten bij hun kraag gestekt moeten worden.

— Welnu ja, ik ben ongerust, Renatus. Spitel zit al vast.

— Er zullen er veel binnen vliegen. Maar als gij met juffrouw Larifère getrouwd zult zijn, zal niemand u meer verdenken. Dan woont ge als een deftig burger te Oudenaarde. Overmorgen is dat gebeurd.

— Maar hoe?

— Ik ken een oude pastoor te Etikhove en ik maak hem wijs, dat hij u huwen moet. Hij zal het doen. Ga morgen naar Oudenaarde en blijf er 's nachts. En overmorgen kunt ge samen naar Etikhove trekken en keert ge als manneke en wijfje terug. En dan zijt ge een rijk man. Die gebuur mag naar de duivel lopen; hij krijgt geen cent van het fortuin.

— Maar dan zal hij alles verklappen.

— En wat geeft dat? Ge zijt dan getrouwd en juffrouw Larifère kan u niet meer lossen. Dan zijt ge baas van 't kot en zij zal moeten dansen zoals gij het wilt. En nog iets: ze wil mij als knecht nemen. Zorg, dat ze het doet, dan help ik u baas spelen en we zullen leven gelijk een prins. Dat schoon geld aan de gebuur geven! We zijn niet zo zot, hé?

— Gij knecht worden bij ons? En Elsje?

— Die komt mee als meid...

— Maar ze zal nooit willen. Elsje doet aan dat bedrog niet mee.

— Willen... willen! Heeft een vrouw een wil?

— Elsje wel!

— Dan blijft ze maar op de Wolvenburg. O, ze zou rap genoeg bij mij zijn. Ge zult dus morgen naar Oudenaarde gaan?

— Ja.

— Dan vinden ze u in uw kot hier niet, moesten ze u zoeken! En niemand denkt u bij juffrouw Larifère te kunnen halen. Zodus, ik reken er op!

En Renatus spoedde zich dan naar de Wolvenburg. Elsje ontving hem met de uitroep:

— Waar hebt ge zo lang gezeten?

— Te Oudenaarde! Maar kijk zo lelijk niet. Ge doet of ik een klein kind ben.

— Ge riekt naar wijn...

— Wijn... wijn! Och ja... 't is waar, ik heb een vreemdeling de weg gewezen en hij trakteerde mij op een romer.

— Renatus, ge liegt.

— Zeg eens, dat wantrouwen begint me fel te vervelen. Ge zaagt... Te Oudenaarde stond alles overhoop vanwege de plakaten tegen de rovers. En ik heb hier en daar geluisterd en inlichtingen verzameld, die voor de jonker zeer nuttig zullen zijn. Ge weet, dat ik alle gelegenheden aangrijp om mijnheer te dienen...

— Onzin, Renatus! Zijt ge bij die dame geweest?

— Juffrouw Larifère? Ja, ze klopte me binnen en ik heb er een glaasje gedronken. En zo had ik de gelegenheid om haar dat zot trouwplan uit de kop te praten. 't Ging niet gemakkelijk, doch nu moogt ge gerust zijn. Tinus zal niet met haar trouwen.

— Renatus, ge verdraait de waarheid weer! beweerde Elsje. Maar het is goed. Ik zal binnen enkele dagen naar juffrouw Larifère gaan en haar al het gekonkel mededelen.

— Ge zult nog maken dat ik van u wegloop, Elsje.

— Doe het dan! Ge valt mij bitter tegen.

— Geen vrouw wordt meer bemind dan gij...

Maar Elsje luisterde niet meer naar de zwetser. Ze was waarlijk bedroefd over Renatus gedrag.

— Ha, ze wil juffrouw Larifère gaan waarschuwen. Dan zal ze er Tinus ontmoeten als heer van het huis. Renatus zal ze hier allen te slim zijn! Ik word de meester in die schone woonst en ik lach ze allen vierkant uit, die nu van bedrog spreken! Ze houden mij voor een uil! 't Scheelde niet veel of juffrouw Larifère viel mij in de armen; zo'n goede indruk maakte ik op haar. En morgen trek ik er weer vandoor...

*

De volgende dag verliet Renatus het kasteel. Hij had niets aan Elsje gezegd.

— Ze kan dan maar eens een hele dag ongerust zijn, mompelde hij. Maar ik zet mijn plannen door.

Hij wilde zich naar Etikhove begeven. In de dreef ontstelde hij. Daar naderden een officier en soldaten.

— Al op zoek naar rovers? vroeg de jonge man zich af. Zo Tinus nu maar verdwenen is. Wel, ze moeten bij ons zijn! Ze denken zeker toch niet, dat ik de bende ken? Ja, de mensen zullen nu genoeg babbelen.

Maar Renatus bleef niet wachten. Hij spoedde zich heen. Te Volkegem bemerkte hij, dat Tinus al weg was. Hij zelf begaf zich nu naar Edelare, waar hij weer soldaten bemerkte, die twee vrouwen en drie mannen wegvoerden.

— Ze zetten er de lap op, dacht Renatus. Zo blijft Jan De Lichte niet lang meer lopen. 't Is amen en uit met de bende.

Een binnenweg leidde naar Etikhove. Eindelijk bereikte de jonge man de vervallen pastorie van het toen geringe dorp.

Een bejaarde meid liet hem bij de geestelijke, die een afgeleefde grijsaard bleek.

— Eerwaarde, zei Renatus, ik ben de rentmeester van de Wolvenburg.

— Waar die nieuwe heer woont?

— Juist!

— De pastoor van Volkegem heeft er mij van gesproken, jonge man.

— En veel goeds gezegd?

— Ja... Ik wilde, dat er hier ook zo'n kasteelheer was die mij wat hulp bezorgde voor de armen. Dat doet die jonker van de Wolvenburg.

— Zeker... zeker! En ik zal u ook een beschermer bezorgen.

— Is het waar?

— 't Is een treffende geschiedenis en gij kunt een goed werk verrichten. Er is een dame, die buiten huwelijk met een man leeft...

— Och, helaas, 't wordt veel gedaan. De zeden zijn zo verwilderd.

— Dat moogt ge wel zeggen, eerwaarde! Die man is familie van mij en ik ergerde mij altijd aan zijn gedrag...

— Spraken ze maar allen zo!

— Ik heb mijn kozijn — want de man is dat — voortdurend op zijn zonde gewezen... en de dame ook. 't Zijn in de grond goede mensen, maar ja, de tijd is losbandig tegenwoordig. Nu, om kort te gaan, ze hebben eindelijk naar mij geluisterd. En nu willen ze trouwen.

— Ik moet u prijzen, brave man!

— Ik ben zeer gelukkig, die uitslag verkregen te hebben. Maar, ge zult begrijpen, dat ze het liefst in stilte zouden verenigd worden. Dat is de schaamte over hun vroeger leven. Ze zijn beiden welgesteld en zouden door u veel aalmoezen laten geven, om hun kwaad uit te boeten... Ze hopen, dat gij hen hier wilt in het huwelijk verbinden. En het ware het best niet uit te stellen. Ze zouden morgen komen.

— Morgen al?

— Eerwaarde, het is vlug... ik weet het. Maar we staan voor een bijzonder geval. Het is ook een beroerde tijd, waarin men meer uitzonderlijk handelt. Laten wij de gelegenheid niet voorbijgaan om het kwaad te doen eindigen.

En Renatus sprak zo overtuigend dat de oude geestelijke ten slotte toestemde, om juffrouw Larifère en Tinus de

volgende ochtend in het huwelijk te verbinden.

Zeer tevreden vertrok de konkelaar.

— Dat is fijn bedacht, mompelde hij. En mijnheer Doolage van Mater heeft er zich niet mede te bemoeien. Elsje kan kwaad zijn zoveel ze wil, maar zij zal het huwelijk niet ongedaan kunnen maken. Nu eens gauw naar Oudenaarde.

En over Leupegem begaf Renatus zich naar de stad.

Tinus bevond zich bij zijn bruid. Hij had een paar glaasjes gedronken en was zeer spraakzaam. De dame straalde van geluk.

— Ha, daar is onze beschermengel ! riep ze verheugd uit, toen Renatus binnentrad. En wat nieuws brengt ge mee ?

— 't Beste ! Morgen wordt uw liefde bezegeld...

— En kunnen we morgen trouwen ?

— Zeker !

— Zou het lukken ? vroeg Tinus stamelend, nog ongelovig.

— Ik beloof nooit iets te veel... Morgen wordt ge man en vrouw.

— Waar ? vroeg juffrouw Larifère.

— Te Etikhove. Het is dus geen verre reis... 't Is bij de deur. Ge neemt een koets en rijdt er heen. De pastoor verwacht u en zal voor getuigen zorgen. En als een gelukkig paartje keert ge terug...

— Was die pastoor dadelijk bereid ?

— O, ja... Ik heb hem verteld, dat gij veel vijanden hebt en in stilte wilde huwen. Natuurlijk moet ge de goede man een beloning geven, een ruim aalmoes voor zijn armen.

— O, dat doe ik gaarne, verzekerde juffrouw Larifère.

Renatus schikte nu alles. Bruid en bruidegom moesten hier in de stad hun biecht spreken en een bewijs daarvan meebrengen. Hij zelf ging de koets bestellen. En hij had er sterk op aangedrongen niets aan de buurman te vertellen. Hij maakte deze wijs, dat zijn plan mislukt was en juffrouw Larifère en Tinus nog enige tijd moesten wachten.

BEZOEK OP DE WOLVENBURG.

DE officier, die Renatus bij de Wolvenburg gezien had, was Dutoit, de kommandant van Aalst. Zoals we weten, moest deze Doolage gaan spreken over de achtervolging van de bende.

Bernard ontving de officier beleefd. Maar nu wist hij, dat de « schone », door de wuftige losbol achtervolgd, niemand anders was geweest van Aleida van Balen. Hij besloot dus zijn vrouw niet aan de bezoeker te vertonen, maar toen Dutoit zich in de vestibule van hoed en mantel ontdeed, kwam Aleida juist de trap af.

Dutoit stond even als verstomd. Hij herkende de dame, die hij tevergeefs op de kastelen rond Aalst had gezocht. Bernard bemerkte zijn verbazing. Ook Aleida werd rood en scheen terug te willen keren naar boven.

— Mijn vrouw, zei Doolage dadelijk, hopend dat de officier dan hoffelijk genoeg zou zijn om op het gebeurde van vroeger niet meer te doelen.

— Zo, uw vrouw ? riep Dutoit uit. Aangenaam kennis te maken ! Reeds lang gehuwd ?

— Nog maar pas, hernam Bernard.

— Dan hebt ge het van mij gewonnen.

— Van u gewonnen ? Ik begrijp u niet...

— Kom, kom... ge weet toch wel, dat ik zeer verliefd was op een dame. Maar zwijgen we er over. Ik kom voor mijn dienst.

Bernard zag woede in de blik van de Fransman. Dat verontrustte hem. Als Aleida door Spitel beschuldigd werd, zou Dutoit geen partij kiezen voor de heer van de Wolvenburg.

Doolage nodigde de officier in de spreekkamer. Aleida ging elders.

— Ik wilde daar in aanwezigheid van uw vrouw niet verder spreken, zei de kommandant van Aalst. Maar ik moet u zeggen, dat ge niet trouw gehandeld hebt ! We zien beiden de dame... Gij

doet of ge haar niet kent. Ge laat me haar najagen... en ge misleidt me.

— Dat is niet waar !

— Te Oordegem... of hoe heet dat nest ? Ge weet wel die avond, als ge met uw roversliefje op reis waart, hebt ge de dame laten ontsnappen. Ze was daar zogenaamd met haar echtgenoot... Met een van uw mannen, ja... En ge hebt het vliindertje het netje over het hoofd gehaald.

— Mijnheer, ik eis dat ge met meer eerbied over mevrouw Doolage spreekt.

— Mevrouw Doolage ? Och, ja, zo noemt gij haar... dat is het beste voor de brave boeren, maar natuurlijk zijt ge over de bezemstok getrouwd.

— Als ge niet ophoudt met uw beleddingen, moet ik u verzoeken heen te gaan.

— Gij hebt niets te verzoeken, ik ben uw meester. Ik dacht, dat we vrienden waren, maar nu moet ik andere edellieden gelijk geven die u van veinzerij beschuldigen.

— Ik zal mij tot de Groot-Provoost van het leger wenden, uw overste !

— O, spreekt ge nu zo en meent ge werkelijk mij door uw grote woorden te kunnen afschrikken ? De Groot-Provoost gesteld dat hij op uw klachten inging, zou naar mij luisteren en niet naar u. Vergeet niet, mijnheer, dat wij 't land bezetten !

— Gij hebt gezegd, dat ge voor uw dienstzaken komt, en dus kunnen we daarover handelen. Mijn vrouw staat buiten dit gesprek.

— Maar nu heb ik u leren kennen. Wie mij bedriegt in persoonlijke zaken, doet het ook in openbare.

— Gij vergist u zeer, als ge meent, dat ik u bedrogen heb. Toen ge mij over die dame sprak, kende ik Aleida van Balen nog niet. Daar te Oordegem was de dame geheel een vreemdelinge voor mij.

— O, ge kunt me nu wijsmaken wat ge wilt, maar ik heb mijn mening. Ik had aan de Franse legerleiding gespro-

ken over u als een rechtschapen man, maar ik moet die woorden terugnemen.

— Ik zal u niet toelaten mij te belasteren ! Ge weet, wat ik deed, tegenover de rovers en uw liefdesavontuur heeft er niets mee te maken.

— Stil maar. Wat ge deedt tegenover de rovers, kan ook verklaard worden op de wijze, zoals vele edelen het doen en zoals de regering van het Land van Aalst het opvat.

— Ik hoor u al draaien, mijnheer ! En het is uit spijt, uit een soort wraakzucht. O, meen toch niet, dat ge vrij spel zult hebben tegenover mij ! Terwijl ik de rovers opjaagde en er gevangen nam, hieldt gij u met andere belangen bezig. We zullen de zaken voorstellen, gelijk ze zijn. Ge hebt mij gedwongen rovers los te laten, opdat gij goed zoudt staan met de edelen, in wier kastelen gij een dame wilde opzoeken. Aldus hebt gij uw ambt opgevat. Dat zal ik eens uw oversten onder de ogen brengen.

— Zult ge me dan dwingen u gevangen te nemen en mee te leiden als een oproermaker, die een officier van het bezettingsleger hoont ? Ge weet, dat ik hier met soldaten ben, niet waar ?

Doolage beheerste zich. Ja, hij begreep dat hij zijn gevangenneming moest vermijden, want anders zou Aleida overgeleverd zijn aan deze lichtzinnige kerel, die misbruik kon maken van zijn gezag.

— Mij dunkt, we kunnen dit onderhoud eindigen, zei hij.

— Kom, kom... laat ons kalmer worden. Die beminnelijke Aleida is uw vrouw niet... maar uw liefje. Ik had de eerste rechten op haar. Laat ze nu met mij meegaan naar Aalst en we zijn vrienden en bondgenoten als voorheen.

— Geen woord meer ! riep Doolage verontwaardigd uit. Uw taal is schandelijk ! Ik heb nu veel geduld gehad, maar thans beveel ik u te zwijgen.

— Dus is het oorlog tussen ons ? Goed !

En Dutoit verliet het vertrek. Bernard belde om Sander en gebod hem

de bezoeker uit te laten. De officier zei geen woord meer. Buiten vloekte hij.

Wat verder sprak Dutoit een boer aan, die echter geen Frans verstond. En een der mannen moest als tolk optreden.

— Is het waar, dat jonker Doolage getrouwd is? vroeg de taalman.

— Ja... met jonkvrouw Aleida van Balen.

— En waar zijn ze dan getrouwd?

— Op het kasteel, door de pastoor van Volkegem.

Deze landman bevestigde voor de officier dus het nieuws.

— Toch getrouwd! bromde Dutoit, terwijl hij met zijn mannen voortreed. Zo bedroog die fijnprater me. Maar getrouwd of niet, ik zal hen wel scheiden. Ik moet de boerenedelman zwart maken. Dat zal me niet moeilijk vallen.

En met zulke voornemens reed de kommandant van Aalst heen.

OP UW HOEDE.

BERNARD verwenste dit bezoek. Hij kende Dutoit genoeg, om het gevaar zijner bedreiging niet te onderschatten. Aleida was ook ongerust.

— O, had ik alles geweten, ik zou me niet vertoond hebben! jammerde ze, toen ze alles van het onderhoud vernomen had.

— Maak u niet ongerust, troostte Bernard weer, die zo gaarne alle angst bij haar wegnam.

— Jawel, jawel! Denk aan Denijs. Als hij mij beschuldigt.

— Maar hij zal het niet doen, want dan erkent hij zelf plichtig te zijn.

— Ze zullen hem pijnigen en hij is veel te zwak om te volharden in zijn leugens. En ook, hij zal mij noemen, om zich op ons te wreken. Die officier zal alles geloven of doen of hij alles gelooft, om ons ongelukkig te maken! O, Bernard, de toestand is vreselijk! Waarom was ik zo zwak! Laat mij heengaan! Doe of ik niet besta! Ge

kunt u niet solidair verklaren met een van Balen.

— Wilt ge wel eens zwijgen?

— Ik kan mij verbergen bij mijn oom en samen met hem naar de vreemde gaan!

— En ge acht mij tot zulk een lafheid in staat? Ik zou u aan uw lot overlaten omdat een losbol van een Franse officier, een onbeschaamde indringer, ons hier komt beledigen en bedreigen? Ik zou het voorbeeld geven van schandelijke onrechtvaardigheid? Neen, dat nooit! Luister, ik ook zal handelen! Ik rijd dadelijk naar Aalst. Daar zal ik mededelen, hoe die schurk zich hier gedroeg en hoe hij altijd zijn persoonlijke belangen boven zijn ambt heeft gesteld.

— Maar ze zullen u niet geloven!

— Jawel! Er zijn andere oversten, dan die lichtzinnige babbelaar! En nog iets... de schijn is tegen u, zegt ge altijd. Welnu, wij zullen dadelijk de waarheid bewijzen, tenminste daartoe de nodige gegevens bijeenzamelen. Gij hebt verscheidene lieden gewaarschuwd tegen de bende. Maak een naamlijst van die personen en ik zal dan, indien er gevaar dreigt, hun getuigenis inroepen! En ben ik niet de voornaamste getuige? Ik heb recht tot spreken... ik was de enige die de rovers vervolgde, toen alle overheden werkloos bleven!

Zo monterde Bernard zijn vrouw toch wat op. Aleida werd kalmer.

— Ik moet Dutoit te Aalst voor zijn, hernam Doolage en daarom vertrek ik onmiddellijk. Misschien blijf ik twee, drie dagen weg. Of zeker zal mijn afwezigheid zo lang duren. Ik moet ook de vergadering van de adel bijwonen. Vergeet niet, dat ik kloeke bondgenoten heb! Gij belooft me, rustig hier te blijven? O, zet dat plan om naar uw oom te gaan uit uw hoofd!

— Ik zal blijven!

— Ik heb uw woord, Aleida, en het is mij heilig!

Doolage sprak geruime tijd met Sander, de Blommaerts, De Schepper en

Jan-Baptist. Zij allen beloofden trouw over de Wolvenburg te zullen waken.

Dan ging Bernard bij Elsje.

— Ik moet voor enkele dagen heen, zei hij. Ge zult Aleida bemoedigen. Maar ge kijkt weer zo triestig. Is het om Renatus ?

— Ja, jonker... Hij is weer vertrokken.

— Waarheen ?

— Ik weet het niet... Hij spelt me leugens op de mouw... Maar ik vrees, dat hij nog altijd konkelt met Tinus.

— Die dwaas ! Als ik terugkom, zal ik aan notaris Lentenier vragen de dame van alles op de hoogte te brengen. En dan zal ik Renatus nog eens goed onder de handen namen. Ik zal hem dan zeggen, dat hij nu eigenlijk mijn neef is...

— O, dan zal hij zijn hoofd nog veel hoger opsteken en onbeschoft worden. Hij zou wel durven ruzie maken over het kasteel en zeggen, dat ik er meer recht op heb dan jij...

— Kom... kom !

— Zeker ! O, had ik alles van te voren geweten ! Hij is wel veel veranderd of hij heeft geveinsd.

— Neen, dat geloof ik niet. Zijn betrekking hier, maakt hem wat fier. Wel, we zullen alles eens nader bespreken. Nu ben ik haastig. Zodus, Elsje, bemoedig Aleida wat, niet waar ?

Doolage nam innig afscheid van zijn vrouw.

— Te Aalst hebben wij elkaar voor 't eerst ontmoet, zei hij. Daar begon dus ons geluk. Heb vertrouwen op God. Hij heeft ons samen gebracht en zal ons niet scheiden. Wees nu vol hoop en moed !

Bernard reed heen. Ja, hij zou op zijn hoede zijn voor de kuiperijen van Dutoit, en hij had het gevoel alsof er een hardnekkige strijd zou beginnen...

BIJ DE OVERHEID.

DUTOIT was Doolage dus een eind voor. De Franse officier volgde met zijn soldaten dezelfde weg.

Te Blasius-Boekel kwam de meier haastig uit het gemeentehuis gelopen.

— Mesjeu... mesjeu ! riep hij. Bandits... ici... nous...

Maar daar de burgemeester slechts enkele woorden Frans kende, vulde hij het overige met gebaren aan en maakte hij dit, van iemand bij de kraag te grijpen.

— Vraag eens, wat die papegaai nu eigenlijk wil, zei Dutoit tot de tolk.

De burgemeester vertelde nu, hoe hij met zijn veldwachter en enige boeren drie verdachte kerels had gegrepen. Ze wilden op een hoeve inbreken. Maar de nachtwacht deed de ronde.

Dutoit zag de mannen in de gemeentekamer.

— Ik zal triomfantelijk met hen te Aalst binnenrijden, dacht hij. 't Zal een goede indruk maken. En de oversten zullen tevreden zijn. 't Is of ik die rovers aangehouden heb.

Hij rekwireerde van de burgemeester een kar en liet de drie kerels de handen op de rug snoeren. De gevangenen werden dan op het voertuig gehesen en zijn soldaten moesten dit omringen.

— Vooruit nu ! zei Dutoit en fier reed hij terzijde.

Het oponthoud had vrij lang geduurd. Dicht bij Roborst klonken eensklaps uit een bosje schoten. Dutoit werd bijna van zijn steigerend paard geworpen. Hij schrok geweldig.

— Rovers ! gilde hij en in zijn eerste beweging van angst gaf hij zijn paard de sporen.

Het dier stormde voort. De soldaten zagen hun hoofdman vluchten en volgden hem, de kar met de gevangenen in de steek latend. De rovers sprongen juichend te voorschijn, om hun makkers te bevrijden. Maar weer klonk een schot.

Bernard had door het oponthoud der Fransen te Boekel, het groepje ingehaald. Hij zag wat er gebeurde en, zonder aarzelen, bond hij de strijd aan met de bandieten. Vlug steeg hij uit het za-

del, na zijn paard achter de berm naast de weg gebracht te hebben. Hij zat hier vrij goed verschanst en schoot naar de rovers.

— Haal hem ! klonk een stem.

Doolage herkende ze. Het was die van Jan De Lichte. Twee mannen wilden de weg oversteken, om het bevel uit te voeren.

Bernard schoot weer en een der kerels tuimelde met een kreet neer. Hij buitelde nog eens hals over kop en bleef dan liggen.

Doolage loste opnieuw een schot en doodde de tweede rover. Jan De Lichte vloekte van razernij.

— Allen samen naar de loeder ! tierde hij. Wij moeten hem hebben... 't Is onze doodsvijand van de Wolvenburg.

Dutoit was intussen tot bezinning gekomen. Hij hoorde de schoten. Hij kon niet zonder de gevangene te Aalst aankomen. Hij had zelf het voorbeeld gegeven van vluchten. Hij moest alles goed maken.

— Mannen, ge moest u schamen, om zo weg te rennen ! riep hij. Gij zaagt toch wel, dat mijn paard op hol sloeg ; maar nu heb ik het weer in mijn macht en we moeten terug.

De Fransen keerden dus weer en de rovers bemerkten hen, juist toen Jan De Lichte hen opstelde om in groep naar Doolage te lopen. De mannen weigerden nu nog te gehoorzamen.

— Alles is mislukt ! schreeuwden ze. We moeten vluchten, en ze voegden de daad bij het woord.

Jan De Lichte verzette er zich trouwens niet tegen ; hij liep zelf zo hard mee als hij kon. En de gevangenen bleven achter.

Doolage was van achter de berm te voorschijn gesprongen. Hij bukte zich over de gevallen.

— Beiden dood ! zei hij.

En dan riep hij tot de soldaten :

— Kom, we zullen de kerels achtervolgen... Jan De Lichte is er zelf bij !

Dutoit was zeer verbaasd toen hij be-

merkte wie zich zo dapper had gedragen. Maar zijn verbazing werd dadelijk nijd en hij vroeg nors aan Doolage :

— Wie heeft u het bevel over mijn manschappen opgedragen, dat gij hen kommandeert om de rovers te vervolgen ?

— Als we nu redetwisten hebben de schelmen de tijd om te ontkomen. Neem gij het kommando, ik stel mij onder u ! antwoordde Bernard.

Doolage was weer in het zadel gestegen.

— Kent gij Jan De Lichte zo goed ? vroeg Dutoit op scherpe toon.

— Uw insinuatie is gemeen ! riep Bernard verontwaardigd. Daar, mijnheer, liggen twee doden. Ik velde de rovers neer, terwijl gij op de vlucht sloeg.

De kommandant vloekte van drift.

— Wat zegt ge ? vroeg hij woedend.

— Gij liet de drie gevangenen in de macht van hun kameraden en ik belette deze ze te onthinden.

— En gij zoudt ze naar Aalst willen voeren ?

— Ja...

— Dat zullen we zien !

De voerman, die bij de eerste schermmutseling op de loop was gegaan en zich in een gracht verborgen had, kwam nu aangewandeld.

— Op uw post ! gebod Dutoit. En naar Aalst ! Soldaten omringt de kar. En gij kunt u als mijn gevangene beschouwen ! vervolgde hij tot Bernard. Geef mij uw wapens !

— Nooit ! We zullen elkander te Aalst nader spreken !

En Doolage gaf zijn paard de sporen.

— 't Gebeurde zal mij zeer dienstig zijn, om die opgeblazen lafaard te ontmaskeren, zei hij bij zich zelf. Wat een onbeschaamde vent !

Bernard reed vlug voort en had nu een grote voorsprong op de Fransen. Even na de middag bereikte hij Aalst. Hij begaf zich dadelijk naar het Landhuis waar het groot hoofdkwartier gevestigd was.

Een sergeant stond in de vestibule en vertelde dat de officieren in de stad gaan dineren waren.

— Hoe laat kan ik hen spreken ? vroeg Bernard.

— Vandaag zetelen ze niet meer. Morgen om negen uur.

De sergeant wendde zich af.

— Weer dezelfde lamelendigheid ! zo dacht Doolage. De eeuwige administratie. Als men zo de bende wil uitroeien ! Ik moet Dutoit voor zijn.

En hij besloot te onderzoeken waar de Franse officieren middagmaalden. Dit bleek te zijn in een deftig gesloten huis.

Bernard klopte aan.

Een soldaat opende de deur.

— Wat moet ge ? snauwde hij, toen hij een burger bemerkte.

— De groot-provoost spreken.

— Morgen om negen uur op het Landhuis.

En de soldaat wierp nijdig de deur toe.

Doolage besloot een brief te schrijven. Hij begaf zich naar een gasthof, waar hij een middagmaal bestelde. Voor hij aan tafel ging, stelde hij de brief op. Hij gewaagde van de ontmoeting op de weg en vroeg om een onderhoud. Hij liet de brief door 'n jongen bestellen. Deze bracht echter geen antwoord mee.

— Een soldaat nam de brief aan en joeg me weg, vertelde hij.

Bernard ging aan de deur staan. Dutoit hield zijn intocht. Fier als een pauw reed hij naast zijn soldaten, die de kar met de gevangenen omringden.

— De lafaard ! mompelde Doolage. Hij steekt mijn pluimen op zijn hoed.

Het volk juichte de officier toe en jouwde de rovers uit.

— De voerman zal mijn getuige zijn, dacht Bernard. Ik zal nu maar niets zeggen.

De kar hield voor de gevangenis stil. In het gasthof werd over de aanhouding gesproken.

— Weer al drie achter de grendels ! zei een burger. Het gaat goed. Er ko-

men er alle dagen bij. Een van de voornaamsten zit ook vast, die Denijs van Balen.

Doolage luisterde aandachtiger.

— Ja, verzekerde de burger. Ze hebben hem vanmorgen gepijnigd. Ik weet het van de knecht van de beul. Die verkeert met onze meid. Die van Balen heeft in de duimschroeven gezeten en hij kreeg ook de gewichten aan zijn voeten. Die rekten hem uit... en ook zijn tong. Met andere woorden, hij is aan het spreken gegaan. Hij heeft nog wel alles niet bekend, maar toch gezegd dat hij Jan De Lichte kende. Morgen krijgt hij alweer zijn portie. Zo zal hij alles biechten. En als ze eens allemaal aan het klappen zijn, verraden ze heel de bende.

Doolage was niet gerust. Denijs was dus aan het bekennen... En zou hij dan Aleida niet beschuldigen ?

— Ik moet de overheden spreken, dacht hij.

Maar de namiddag verliep zonder dat er antwoord kwam. Het werd donker. Bernard ging nog eens tot aan het Landhuis. Dit was gesloten. Dan wandelde hij tot aan het herenhuis, waar hij zijn brief had laten afgeven. Hij zou toch wel het recht hebben om te vragen of er antwoord was.

Aan de deur stond nog een burger. Bernard herkende de voerman, die de kar met de gevangenen had gemend.

— Wilt ge daar ook binnen ? vroeg Doolage.

— Ja, mijnheer. Maar een soldaat heeft de deur voor mijn neus toegesmeten.

— Kent ge me niet meer ?

— U kennen ? 't Is donker. Ik kan uw wezen niet wel zien ! Mijn ziel, gij zijt de heer van Mater, alloh, van de Wolvenburg.

— Juist.

— 't Is toch wat te zeggen hé ? De Fransman kwam hier binnen Aalst als een generaal, die de hele bende verslagen had. En zonder u zaten de drie rovers weer in het bos.

— Ja... gij waart er getuige van !
— En dan zo lelijk doen tegen u !
Het scheelde niet veel of hij zou u ook op de kar gestoken hebben.

— Inderdaad ! Die kommandant toonde zich een dubbele lafaard.

— Hij was de eerste die vluchtte. Zijn paard sloeg op hol ! Jawel, omdat hij het beest de sporen in de zijde duwde. Maar ik heb het hier te Aalst aan de mensen verteld.

— Hoe heet gij eigenlijk ?

— Klaas Boon, jonker en ik woon te Blasius-Boekel. Nu hebben de Fransen mij een hele dag in dienst genomen en onze burgemeester zei me, dat ze me daarvoor moesten betalen. Op het Landhuis was het al van parlée fransée, tot een klerk me eindelijk naar hier stuurde. Een soldaat joeg me weg, eer ik mijn boodschap kon afgeven. Ik wacht nu tot er een officier buiten komt en ik sta hier zeker al een half uur. Misschien kan de jonker mij binnen brengen.

— Zo min als gij ! Ik kwam nog eens kijken... maar ik begrijp al, dat het tijd verloren is...

— Ik ben een dag uit mijn werk, ik moet hier overnachten, want ik durf nu niet meer terugtijden. De rovers zouden mij onderweg kunnen te koelen leggen. Gisteren heeft er een een boer neergeschoten.

— Om negen uur naar het Landhuis gaan.

— Wel bedankt, jonker, maar het is niet nodig.

Doolage had nu ondervonden hoe moeilijk het was gehoor te vinden bij de Franse overheden. En men kon handelen buiten hem om, zonder hem veel gelegenheid te geven, Aleida, gesteld dat ze beschuldigd werd, te verdedigen. Wie weet, hoe Dutoit hem reeds belasterde, hij, die waarschijnlijk met zijn oversten aan tafel zat en geluk gewent werd om de aanhouding der rovers.

Zou het niet beter zijn Aleida ergens in veiligheid te brengen ?

— Neen, dat doe ik niet ! besloot

Bernard. Het ware, alsof ze schuldig is. We moeten alles trotseren. En ik zal getuigenissen inzamelen. En wie weet, komt eindelijk het beter gevoel bij Denijs niet boven ?

In die stemming bereikte Doolage het gasthof. In de gelagkamer zat veel volk. Verscheidene burgers staken de jonkman de hand toe. Ze hadden vernomen, hoe moedig hij zich gedragen had bij Roborst en wilden hem geluk wensen. Ze zeiden, dat hij aan het hoofd van de soldaten had moeten rijden. 't Verhaal van Klaas Boon had dus zijn ronde gedaan.

En Bernard nam de gelukwensen aan. Hij begreep het belang er van.

— Jonker, er is een brief voor u aangekomen, zei de waard, die fier was een klant te hebben, over wie zoveel gesproken werd.

Haastig nam Doolage kennis van het schrijven. Dit was in het Frans en vertaald luidde het als volgt :

« Bevel aan de heer Doolage van Ma-
» ter, om negen uur voor het groot-
» hoofdkwartier op het Landhuis te ver-
» schijnen. Bij zich niet aanmelden, zal
» genoemde Doolage van Mater met ge-
» weld naar het Landhuis worden ge-
» bracht.

De Groot-Provoost ».

— Bevel ! herhaalde Bernard bij zich zelf. Dit lijkt meer op een aanhoudingsmandaat dan op een uitnodiging. Ha, zeker reeds de invloed van Dutoit. Maar nu zal ik ten minste kans hebben om te spreken. En Boon zal ook op het Landhuis zijn. Ik kan hem zo nodig dadelijk als getuige dagen.

En op het gestelde uur verscheen Bernard op het Landhuis waar reeds veel burgers stonden voor allerlei zaken.

Doolage toonde aan een soldaat zijn brief.

— Ze hebben allen zo'n papier en ge moet uw beurt afwachten, tot uw zaak opgeroepen wordt, zei de militair.

Hij leunde tegen de muur en even later zag hij Dutoit binnentreden. De kommandant had dus moeten breken

met zijn gewoonte, om tot de middag te slapen. Maar zijn slecht humeur der ochtenduren, waarvan Bernard eens de uitwerking had gezien, was daardoor niet verdwenen, want Dutoit bulderde tot de wachtenden :

— Zwijgen ! Het is hier geen boerenherberg, zoals er te Aalst, in dit vuil nest, geen andere zijn en waar ze een mens vergiftigen met een vocht, dat ze wijn durven noemen.

Hij gaf een boerenjongen een stomp in de rug en vervolgde :

— Ezel op twee poten, verstaat gij mij niet ?

Dutoit ontwaarde eensklaps Doolage.

— Niet tegen de muur leunen ! schreeuwde hij hem toe. Als ge voor het groot-hoofdkwartier van ons geroepen wordt, moet ge een beleefde houding aannemen.

— Ik kan uw lessen van beleefdheid missen, antwoordde de heer van de Wolvenburg.

— Ge zult zwijgen als de anderen.

— O, ik heb niet de minste lust een gesprek met u aan te knopen.

Juist kwam de voerman, Klaas Boon, binnen en de kommandant ontwarend, drong hij haastig tot hem door, trok hem aan de mouw en zei :

— Mijnheer... blij dat ik u zie ! Wilt ge mij aan mijn geld helpen, als 't belieft ?

Dutoit keerde zich nijdig om en gaf Klaas Boon een klap in 't gelaat.

— Gij durft mij aanraken ! riep hij kwaad. Zie, uw vuile vingers, die naar mest reiken, hebben mijn uniform bevlekt...

— Mij slaan en bij 't eerste schot vluchten voor de rovers ! sprak de voerman van Blasius-Boekel verontwaardigd over deze behandeling.

Gelukkig voor hem verstond Dutoit dit niet. De kommandant liep driftig de kamer binnen.

Doolage wenkte Boon en zei :

— Blijf hier tot ik u zeg te vertrekken, ik zal uw dag mild betalen.

— Ik zal blijven en ge moet mij daarvoor geen loon geven, anders zeggen ze dat het omkoperij is ! Die laffe vuile vent durft me slaan...

— 't Is een gemene kerel, maar ik zal hem wel eens voor die heren uitkleden.

Andere officieren traden binnen en verdwenen in de kamer, waar Dutoit zich bevond. 't Duurde nog geruime tijd, eer een deurwaarder de namen kwam afroepen van hen, die voor de oversten moesten verschijnen.

Doolage was de derde. Kalm stapte hij in het vertrek. Achter een groene tafel zaten als rechters de officieren. Bernard groette beleefd, maar zulks werd niet beantwoord. De griffier gaf aan de voorzitter een papier.

— Bernard Doolage van Mater ? vroeg de voorzitter.

— Ja, mijnheer...

— Wonende op de Wolvenburg. Gij spreekt Frans, naar ik hoor ? Dan hebben we dus geen tolk nodig. Gisteren hebben wij de kommandant van Aalst naar uw kasteel gezonden. Hij had opdracht met u te confereren over maatregelen tegen de rovers. Ge hebt hem zeer onbeleefd ontvangen en geweigerd hem te woord te staan.

— Mijnheer, ik moet u antwoorden, dat zulks geheel onnauwkeurig is.

Dutoit sprong zelf nu op.

— Gij beschuldigt mij dus een vals verslag ingediend te hebben ? riep hij driftig.

— Mijnheer, ik spreek tot de voorzitter, merkte Doolage kalm op.

De voorzitter gaf de kommandant van Aalst een wenk om te zwijgen.

— Dus ge ontkent ? vroeg hij aan de heer van de Wolvenburg.

— Stellig !

— Nu, we kunnen er nader over spreken. Een tweede punt is het volgende. Gij hebt hier in de stad rondgestrooid, dat gij rovers aangehouden hebt en tevens belastert gij de kommandant van Aalst.

(wordt vervolgd)